

VELIKA IGRA

Jugoslavija–Francuska 3:2 (1:1, 2:2)

U 83 minutu, pred sam kraj utakmice, Lučiano, levi half francuske reprezentacije, neočekivano je postigao drugi gol za Francusku. Valter je izveo korner. Lopta je odletela na sasvim drugu stranu od one gde su je očekivali – pred golom, u golmanskome prostoru, gde se napravila prava gužva od mnogobrojnih igrača.

Jovanović je pokušao da odbije loptu, ali nije uspeo. Proletela je pored njega, udarila u zemlju ispred bekovske linije i otkočila. Lučiano je pritrčao, zahvatio je loptu volejom i pucao. Udarac je bio jak i tačan – pogodio je ugao gola. Lopta je pored stative, na domak ispruženih prstiju vratara Mrkušića koji se dockan bacio, uletela u mrežu. Da nije bio pokriven od mnogobrojnih igrača koji su se nalazili ispred njega, Mrkušić bi verovatno mogao da odbrani ovaj udarac, jer je izveden sa oko dvadeset metara.

A ovaj penal što treba da se izvede za koji trenutak najznačajniji je jedanaesterac u istoriji našeg futbala. Od njega zavisi sve poraz i naša pobeda, jer se bez izjednačenja ne može ni postići konačan uspeh. Eno, Mitić se izdvaja iz grupe. On je određen još pre utakmice da izvede penalti-kik, ukoliko do njega dođe u toku igre. Vežbao je na treningu i dobro je tukao. Ali ovo nije trening, ovde se radi o biti ili ne biti. Rajko Mitić je svakako svestan toga i on zna šta mu je dužnost. Mi verujemo u njega... Ali šta se događa! Mitić se povlači, ustupa Bobi Mihailoviću. U kaznenom prostoru nalaze se samo on i Ibrir.

Pusti, ja ću! – neočekivano je rekao Mihailović svome drugu i Mitić se odmah povukao, jer je u takvim trenucima svaka diskusija izlišna.

Mitić ili Mihailović, svejedno – naše misli su s njima. I naše nade.

Desno krilo istupilo je s takvim samopouzdanjem, bio je tako pribran i miran, da su svi koji su se nalazili u blizini bili impresionirani i prožeti čvrstom nadom u uspeh.

Došao je odlučan trenutak.

Mihailović nije čak ni potrčao. Brzim korakom prišao je lopti, pogledao je desni ugao i učinio pokret kao da će da puca na tu stranu, tako da se Ibrir mahinalno nagnuo u pravcu leve stative, spreman na skok. Ali lopta je poletela u suprotni ugao, poluisoko. Šut je bio plasiran, ali vrlo oštar. Bilo je već kasno učiniti ma šta, ali Ibrir se ipak opružio koliko je dug. Šta vredi kad se lopta već koprcu u mreži!

Izjednačenje.

Pljesak. Spontan i bučan. Razliva se stadionom i prati fudbalere, koji zagrljeni hitaju sredini igrališta.

Pobeda je spasena !

Centar-half francuske reprezentacije Hon odbija loptu u polje

Vrhunac emocija

Sve što je bilo pre toga i što se dogodilo docnije bilo je manje uzbudljivo, ma da je dramatičnih trenutaka bilo sijaset. Ta dva minuta – 83 i 84 – to je bio vrhunac emocija. Tada, tih sto dvadeset sekunda, preživljavalo se sve što se može osetiti na jednoj ovako velikoj i odlučnoj utakmici, tako uzbudljivoj i zanimljivoj.

Kad je postignuta pobeda, u 113 minutu igre, radovali smo se i pljeskali; bili smo čvrsto ubeđeni da ona ne može izostati. Posle izjednačenja, – čak i prvih petnaest minuta produženja utakmice, kad se igralo takoreći stalno pred našim golom – bili smo spokojni i strpljivi. Jer penalti-kik je značio prelom, on je rešavao sudbinu utakmice, a posle izjednačenja bilo je samo pitanje vremena kad će se postići pobeda. Takvo ubeđenje prenelo se sa igrača na nas sve koji smo se nalazili na tribinama, toliko su svi oni – naši reprezentativci – igrali posle tora smireno, smišljeno, pribrano. A kad je počeo drugi deo produženja – poslednjih petnaest minuta – bilo je jasno da će odluka biti postignuta svakog trgnutka. Jer sad je na terenu postojao samo jedan tim – naš tim, koji je navaljivao tako borbeno i tako snažno, toliko smišljenim i tačnim kombinacijama, da više niko nije sumnjao u našu pobedu.

Bila je to egzibicija. Lopta je letela s noge na nogu, za čas bi se našla u kaznenom prostoru Francuza i kad bi je odbili vraćala se odmah natrag. I tako stalno. Jednom je morala da nađe pravi put.

I našla ga je u 113 minutu, kad je Željko Čajkovski, ometan od Freja, iz veoma teške situacije, prebacio preko ispruženih ruku Ibrira i ubacio je u ugao iza njegovih leđa. Redak gol, neobičan svakako, ali pobedonosan gol, očekivan, jer je nekako morao biti postignut, na ovaj ili onaj način, svejedno. Jer je pripreman dugo, vrlo dugo, još od prvog poluvremena, kroz mnoge propuštene prilike, u stalnoj nadmoćnosti našeg tima, u potpunoj superiornosti naših reprezentativaca u svakom pogledu.

Zato je više nego zaslužen.

Kako su postignuta prva dva gola

U toku oko devedeset sekunda radovali smo se i mi i Francuzi. Prvo su se naši futbaleri grlili na terenu, čestitajući jedan drugome na postignutom uspehu. Vilo je to u 12 minutu, kad je sudija zaustavio igru i dosudio slobodan udarac u našu korist na desnoj strani igrališta, nedaleko od aut-linije. Mitić nije poslao loptu pred gol. On dodaje „kratko“ Bobeku, koji se našao u blizini. Bobak prodire na desno krilo, a Boba Mihailović uleće u sredinu. Pre nego što je Frej startovao, Bobek je centrirao poluvisoko i vrlo oštro. Mihailović se nalazio negde na ivici golmanskog prostora. Levo od njega bio je Lučiano, a desno centar-half Hon. Iako je situacija bila vrlo teška, Mihailović je zahvatio loptu volejom i sigurnim, jakim udarcem poslao je u levi ugao. Ibrir je dospeo samo da isluži ruku.

Već u sledećem minutu Francuzi su izjednačili. Čim se počelo sa centra, lopta je prebačena na desno krilo. Valter je „prešao“ Čolića i brzim trkom približavao se bekovskom prostoru. Jovanović je pokušao da ga zadrži, tamo negde oko jedanaest metara, ali je Valter i njega „prešao“ i iz neposredne blizine jakim udarcem pogodio mrežu ispod same prečke.

Bila je to prva opasna situacija pred našim golom i, eto, iskorišćena je.

* * *

Ovaj gol silno je uticao na moral Francuza. Tako brzo i neočekivano izjednačenje vratilo im je veru i sredilo njihove već pokolebane redove. Zato je ovaj gol bio veoma značajan za budući razvoj utakmice.

Prvih dvanaest minuta igre francuski gol bio je, takoreći, opsednut, jer su naši od početka nametnuli vrlo jak tempo i navaljivali žestoko. Beć u trećem minutu Željko Čajkovski izveo je korner. U sledećem minutu Firm dodaje glavom loptu Mitiću, koji se nalazio oko „šesnaest metara“ i, umesto da puca, on daje „for“ Mihailoviću. Sudija zaustavlja igru zbog ofsajda.

U petom minutu prva potpuno zrela prilika. Đajić iz slobodnog udarca šalje loptu pred gol. Gužva. Bek Frej odbija loptu, ali je prima Bobek, „prelazi“ nekoliko igrača i odlazi čak na desno krilo, odakle centrirao visoko. Ibrir je zakasnio za delić sekunda i Firm pre njega udara loptu glavom, ali netačno, tako da je prebacio prazan gol. Nešto docnije druga zrela prilika: Bobek „prelazi“ dvojicu, daje „for“ Željku Čajkovskom, ovaj prodire, vraća loptu natrag, Firm okleva trenutak i to je omogućilo Honu da mu oduzme loptu.

U jedanaestom minutu trebalo je da vodimo sa 1:0. Akcija je potekla od Đajića koji „prelazi“ Barata i daje napred – u dubinu – Zlatku Čajkovskom, ovaj prodire skoro do bekovske linije, jer se ovi pred njim povlače. On trči pravo na Hona koji je prinuđen da mu pođe u susret. Zlatko Čajkovski je to i želeo i pre nego što je protivnik startovao ubacio je loptu „u prazan prostor“ između Hona i Marša. Firm je shvatio zamisao, pritrčao i tako se našao sam sa Ibrirrom, udaljen od njega jedva deset metara. Povoljnija prilika ne može se zamisliti! Ibrir je istrčao dva-tri metra i očekuje šuh. Firm je zaista pucao. Lopta pogađa iznenađenog golmana u grudi, odbija se pravo Honu na nogu, a ovaj, nepripremljen, ne znajući šta će, udario je loptu vrhom cipele i to što je mogao niže, tako da je odletela visoko preko prečke. Mihailović je odlično izveo korner. Ibrir je snalažljivo boksovao u polje.

Eto, ovakve situacije prethodile su prvom голу. To je bio silan pritisak i Francuzi su već počeli da malaksavaju – ne fizički, već moralno. I da nisu izjednačili tako brzo, takoreći u istom minutu, da je naša odbrana uspela da zadrži Valtera, tok utakmice bio bi sasvim drukčiji. Izjednačenje je podiglo moral francuskih igrača i oni su nastavili da se bore svom snagom, iako su u tehničkom pogledu bili podređeni. Naši fudbaleri prihvatili su borbu i igrali su oprezno i požrtvovano. Osećajući se sigurni zbog vođstva, igrali su pribranije i staloženije naročito u završnim akcijama.

Još nekoliko propuštenih prilika

U 21 minutu Zlatko Čajkovski je pucao sa šesnaest metara u lbrira.

U 23 minutu Bobek „prelazi“ dvojicu i puca slabo u gol.

U 24 minutu Jovanović je promašio loptu, Lešantr izbija sam u kazneni prostor, Mrkušić ne okleva već odmah izleće, startuje oštro i to je zbunilo protivničko levo krilo, tako da je pucao pored gola. Da Mrkušić nije istrčao ova neočekivana akcija Lešantra svakako bi se završila uspešno. To je bila najpovoljnija prilika koju su Francuzi imali na ovoj utakmici.

U 29 minutu Bobek sa deset metara puca preko gola.

U 38 minutu lepa kombinacija Mitić–Bobek–Firm. Ovaj poslednji, neometan, šutira sa oko deset metara pored gola. U 43 minutu Firm prima odbijenu loptu od Marša i iz neposredne blizine pogađa – fotoreportere! Tako se završilo prvo poluvreme sa nerešenim rezultatom. Naš tim je prema povoljnim prilikama, koje su stvorene veoma tačnim i smišljenim kombinacijama, trebalo da vodi bar sa dva gola razlike.

Iako su Jugosloveni u ovom delu utakmice bili tehnički bolji i nadmoćniji, njihova igra nije bila potpuno sređena, sem prvih dvanaest minuta. Izjednačenje je unelo dosta nervoze u redove našeg tima i ma da je izvedeno puno uspehli kombinacija, ipak to nije bila igra kakvu naši fudbaleri mogu da pruže.

Drugi gol za Francusku: Mrkušić se uzaludno bacio

Ofanziva

Takvu igru videli smo prvih trideset minuta drugog poluvremena. Ofanziva je počela onog trenutka kad je sudija dao znak za početak. Dva juriša je odbrana dobro odbila, a treći, izveden u trećem minutu, nije iskorišćen samo zbog nepreciznosti naše desne polutke. Bobek je bio zaostao, primio je loptu od Đajića i dao je napred Zlatku Čajkovskom.

Ovaj je u trku „prešao“ dvojicu, „izvukao“ Lučiana i onda dao „for“ Mitiću koji je utrčao u bekovski prostor i stigao loptu negde oko jedanaesterca. Svi smo bili na nogama i napregnuto očekivali šut. Prilika je bila toliko povoljna da je čak i Ibrir izgledao bespomoćan. Lopta je odletela dva-tri metra od leve stative!

Šest minuta docnije scena se ponavlja. Loptu je sad doturio napred Bobek, a realizator je bio Firm. I za njega je gol – širok sedam metara – bio isuviše mali da bi ga pogodio sa manje udaljenosti nego što se nalazi jedanaesterac!

Napadi se nastavljaju nesmanjenom žestinom. U 11 minutu Hon je grubo srušio Bobeka na domaku gola. Sudijina pištaljka se ne čuje. U 16 minutu silovit prodor, Firm šalje loptu Mihailoviću, ovaj mu vraća, naš vođa navale nespretno puca u gol, tako da Ibrir lako hvata loptu. Firm se nalazio udaljen od gola samo nekoliko metara!

Gledaoci su nervozni. Stadion trešti od noklika. Sve češće se čuje pljesak. Naši igraju izvrsno u polju, ali se pred golom naši strelci ponašaju kao početnici! He mogu da pogode gol iz najpovoljnijih prilika! Devetnaesti minut. Firm je opet sam – po koji put već? – oči u oči sa Ibrirom. Tako su blizu, da se skoro ispruženom rukom mogu dodirnuti. Firm puca – u prečku! Bilo je dovoljno da je samo malo okrenuo loptu i ona bi se našla u mreži. Još jedna takoreći stoprocentna prilika je propuštena.

Zar je moguće! – nervira se jedan italijanski novinar, – da se i ovakve situacije ne iskoriste!

Čemu opisivati iste scene, Mitić, Firm, Bobek, pa opet Firm!... I tako sve do trideset i osmog minuta, kad je, neočekivano, Lučiano postigao gol za Francusku i kad je izgledalo da će se susret u Firenci pretvoriti u pravu sportsku tragediju – u poraz znatno boljeg protivnika!

Prvi pozdrav pobedi

Sumrak se sve više spuštao i lagano je obavijao veliki stadion. Na terenu se još vodila velika borba. Naši su nastojali da postignu još jedan gol, jer je pobeda već bila odlučena. Jugosloveni su spretno i brzo dodavali jedan drugome loptu i igra se razvila u pravu egzibiciju futbalske veštine, kojy cy gledaoci pratili pljeskanjem i zadovoljnim poklicima.

Poslednji minuti... Lopta se više ne vidi. Naziru se samo prilike igrača. Ima ih mnoro na jednom delu igrališta – na polovini Francuza.

Odjednom se na suprotnoj tribini pojavio plamen. Poput baklje nešto je gorelo. Javila se nova svetlost, pa još jedna, i još jedna... Desetine, stotine buktinja gorelo je na ivici igrališta, osvetljavajući uzdignute ruke i zbijenu gomilu ljudi. Veseli uzvici dopirali su i kao odjek odnosili pljesak koji se razlegao ovom stranom stadiona.

Te zapaljene buktinje od hartije, rasute tu i tamo, negde uskomešane i uzvitlane, plameni jezici u tami koja je postajala sve gušća, i radosni poklici masv – to su bili prvi vesnici naše pobede.

Dva načina igranja

Susret Jugoslavija–Francuska ima svoju predistoriju. Nikad u našoj zemlji nije vladalo tako veliko interesovanje za jednu fudbalsku utakmicu kao za igru protiv Francuske koja je održana u Beogradu 9. oktobra. Oko pola miliona ljudi tražilo je ulaznice, a novi, veliki stadion Partizana, tek pripremljen za velike utakmice, mogao je da primi oko 60.000 gledalaca. Time je naš rekord u poseti fudbalskih utakmica bio dvostruko premašen.

Ta prva igra naših i francuskih fudbalera završena je nerešeno 1:1 posle vođstva naše reprezentacije u prvom poluvremenu.

Svet je bio razočaran, jer je očekivao pobjedu. I to sa pravom. Pobjedu je očekivala i celokupna francuska štampa i svi fudbalok stručnjaci u Evropi. I ne bez razloga. Naš fudbal bolji je od francuskog. To pokazuje i bilans susreta naših i francuskih fudbalera. U to smo se uverili prilikom mnogih gostovanja naših igrača u Francuskoj.

Ali – pobjeda je izostala. Štaviše, zamalo se nije dogodilo da izgubimo igru na svom terenu. Razumljivo je da smo revanš utakmicu u Parizu očekivali sa strepnjom.

Naš tim je na utakmici u Beogradu igrao slabo. Pokazalo se da je bilo pogrešno što se nije igralo državno prvenstvo, jer se forma fudbalera najbolje stiče i održava kroz teške, borbene prvenstvene utakmice. Najveću grešku učinio je naš tim što je prihvatio način igranja Francuza.

I u Parizu susret je završen sa istim rezultatom. Naši su prihvatili borbu i sa neodoljivim požrtvovanjem uspjeli su da održe nerešen rezultat. Bila je to jedna od najzabudljivijih igara koje smo gledali.

Naša i francuska reprezentacija npe utakmice

Posle Pariza razočarenja su ce ređala: poraz u igri sa Austrijom i slaba forma skoro svih reprezentativaca. U takmičenju za Kup prvo je eliminisan Dinamo, pa Hajduk i najzad Partizan. Nimalo ružičasta situacija pred odlučnu bitku.

U tim kritičnim danima bilo je glavno povratiti igračima veru u sopstvene mogućnosti. Kad smo se vraćali iz Pariza oni su svi bili vedri. Govorili su optimistički:

– Najgore je prošlo. Treću utakmicu moramo dobiti !

A tih dana, dve nedelje pred odlazak u Firencu, išli su pokunjeni, oborene glave i izmišljali razloge da ne igraju u državnom timu. Velika je zasluga Futbalskog saveza Jugoslavije što je u tom periodu moralne potištenosti igrača postupio vrlo taktično i pripreme za odlučan susret tako sproveo da se postepeno, iz dana u dan, povećavao moral reprezentativaca. Uoči utakmice svi igrači bili su potpuno pripremljeni za veliku igru. Fizički i duhovno. Odlučnost i čvrsta rešenost da istraju u velikoj borbi čitala se na svakom licu. Ona je došla do izražaja i u toku utakmice, naročito u najtežim trenucima, kad je odlučivala čvrsta volja i žarka želja za pobedom.

Tek u Firenci došla su potpuno do izražaja dva načina igranja i tek tada se jaono videlo da je razlika u klasi znatna. Naši su igrali onako kako jedino treba igrati protiv Frakcuza, po zemlji, kombinatorno, tananim, smišljenim kombinacijama, oslobađajući se lopte u pravom trenutku. Time je izbegnuta direktna borba „čovek na čoveka“ i dve odlike Francuza nisu došle do izražaja u onoj meri kao u Beogradu i Parizu. Francuzi su brži od naših igrača, igraju oštrije, imaju bolju fizičku kondiciju, sigurniji su u visokoj igri, naročito glavom, a njihov start je silovitiji i hitriji. Siguran način da se pobeđe bio je jedino spustiti loptu na zemlju i tačno i brzo dodavati. Tako je bio isključen neposradan sukob između igrača. Naši su to shvatili. Oni su znali šta hoće i izvodili su dobro pripremljene i tačne kombinacije, razbijajući postepeno protivničke redove sve dok ih nisu sasvim dezorganizovali.

Kao posledica ovakve igre Jugoslovena, u francuskom timu zapažali su se samo pojedinci: borbeni, uporni i veoma izdržljivi, ali njih nije vezivao kolektiv, čvrsto dejstvo celine, što je opet bila naša najveća snaga.

Naš tim je imao skoro 70% igre. Tehnička preimućstva naših fudbalera bila su toliko očevidna, da to nisu osporavali ni rukovodioci francuske ekipe, ni francuski novinari.

Naš način igranja – brži od starog sistema, sporiji od današnjeg, ali zato sadržajnije i tačnije u dodavanju, – svideo se i italijanskoj publici, i štampi, i fudbalskim stručnjacima. Zapaženo je međutim da igramo veoma neefikasno. Naši igrači pripremaju završnu akciju vrlo smišljenim kombinacijama. Povoljne prilike pred protivničkim golom ne javljaju se slučajno, stihijski, već su izrađene i planski pripremljene, ali se ne iskorišćuju zbog toga što je šut na gol nedostatak naših strelaca.

Da nije bilo toga, ne bi se uopšte igrala utakmica u Firenci. Pobeđa bi bila odlučena već u Beogradu i potvrđena u Parizu. He potcenjujemo francuski fudbal; naprotiv, mi ga cenimo zbog njegovih odlika: dinamičnosti, brzine, silovitog starta i jednostavnosti s kojom se prodori izvode, ali savremeni fudbal zahteva i više od toga – on se zasniva na tehnici.

Pobedom u Firenci uspešno je završeno jedno poglavlje našeg fudbala. Pred nama stoje novi zadaci. To znači vežbati još marljivije i upornije, iz dana u dan nastojati da se uklone nedostaci – kojih ima prilično, – učiniti sve da se još više podigne kvalitet našeg fudbala i da se u sledećoj godini postignu novi, bolji uspesi.

(1949)